

рівняння регресії. На основі цього будівельне підприємство може управляти рівнем своєї економічної безпеки шляхом своєчасної розробки і реалізації заходів, спрямованих на зміну відповідних факторів.

Література

1. *Крушевський А. В.* Довідник по економіко-математичним моделям і методам. — К.: Наукова думка, 1992. — 208 с.
2. *Крушевський А. В.* Системне дослідження фінансово-економічних об'єктів / А. В. Крушевський, І. М. Степурін. — К.: Самміт-Книга, 2000. — 65 с.
3. *Ковалев В. В.* Анализ хозяйственной деятельности / В. В. Ковалев, О. Н. Волкова. — М.: Проспект, 2010. — 424 с.
4. *Доугерти К.* Введение в эконометрику: Пер. с англ. / К. Доугерти. — М.: ИНФРА-М, 2001. — 402 с.
5. *Егоршин А. А.* Корреляционно-регрессионный анализ / А. А. Егоршин, Л. М. Малярец. — Харьков: Основа, 1998. — 208 с.
6. *Малько И. Х.* Интегральный метод оценки финансового состояния предприятия // Бизнес Информ. — 2009. — № 5. — С. 53—56.

Ковтун В. П.,
асистент кафедри
економіки підприємств,
ДВНЗ «Київський національний
економічний університет
імені Вадима Гетьмана»

Kovtun Vita
assistant of department
economy of enterprises,
SU «Kyiv National Economic
University of Vadym Hetman»

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ВИЗНАЧЕННЯ РЕПУТАЦІЙНИХ РИЗИКІВ ПІДПРИЄМСТВА

THEORETICAL ASPECTS OF REPUTATIONAL RISKS OF THE ENTERPRISE

Визначено специфіку репутаційних ризиків підприємства, представлено визначення поняття «репутаційний ризик» з різних точок зору, подано авторське визначення терміну та запропонована класифікація репутаційних ризиків підприємства.

The research identified specific reputational risks of the enterprise, presented the definition of «reputational risk» from different points of view, the author presents a vision of the term and proposed classification reputational risk of enterprise.

В ринкових умовах господарювання ризик є ключовим елементом діяльності будь-якого підприємства. Особливе місце зай-

мають репутаційні ризики, які мало вивчені в теорії і недостатньо враховуються підприємствами на практиці в процесі прийняття рішень. У даний час репутаційні ризики набувають все більшого значення і повинні враховуватися при виборі ефективної і безпечної стратегії підприємства. У зв'язку з цим підвищення ефективності управління репутаційними ризиками стає надзвичайно актуальною проблемою економіки підприємництва та сучасного менеджменту.

Найважчий набір ризиків не враховує корпоративне управління, соціальний контекст, етику і цінності, прийняті на підприємстві, поведінку і зобов'язання підприємства. Всі перераховані аспекти відображені в понятті «репутаційний ризик». Аналізуючи дослідження науковців щодо визначення репутаційних ризиків, їх специфіки та місця в загальній структурі ризиків, ми прийшли до висновку, що відсутнє загальноприйняте трактування репутаційних ризиків, тому автором узагальнено табл. 1.

Таблиця 1

ВИЗНАЧЕННЯ КАТЕГОРІЇ РЕПУТАЦІЙНИЙ РИЗИК ПІДПРИЄМСТВА

Автор/Джерело	Визначення
<i>Ариф Заман.</i> Репутационный риск: управление в целях создания стоимости: / Ариф Заман: Пер. с англ. — М.: Олимп-Бизнес, 2008.	Репутаційний ризик визначається як реальна чи потенційна загроза діловій репутації — загроза, яка, якщо її не контролювати належним чином, здатна привести до згубної для репутації кризи
Базельський комітет // Указание оперативного характера ЦБ РФ от 23 июня 2004 г. № 70-Т «О типичных банковских рисках»	Репутаційний ризик — ризик, який пов'язаний з негативним сприйняттям клієнтами, контрагентами, акціонерами, інвесторами підприємства, який негативно може вплинути на здібність підприємства підтримувати існування або створювати нові ділові відносини і постійного доступу до джерел фінансування
<i>Важенина И. С., Пестриков С. А., Шарипов Т. Р.</i> Риски деловой репутации: идентификация и оценка // Экономический анализ: теория и практика. — 2011. — № 17 (224). — С. 2—11	Репутаційний ризик-можливість втрати ділової репутації організації (повної або часткової) внаслідок дії різних зовнішніх і внутрішніх факторів, що спричиняє за собою зниження або повну втрату вартості репутаційних активів, а також фінансові втрати (у вигляді збитків або недоотриманого прибутку) та / або падіння ліквідності організації

Автор/Джерело	Визначення
<i>Гончаров Д.С.</i> Управление рисками и эффективность бизнеса / Гончаров Д. С. — М.: Вершина, 2007	Репутаційні ризики — ризики звуження масштабів діяльності організації (аж до ліквідації) внаслідок втрати довіри до неї з боку клієнтів і ділових партнерів
<i>Гриффин Э.</i> Управление репутационными рисками: Стратегический подход / Эндрю Гриффин: Пер. с англ. — М.: Альпина Бизнес Букс, 2009.	Репутаційний ризик — це реальна чи потенційна загроза діловій репутації — загроза, яка, якщо її не контролювати певним чином, може призвести до згубної для репутації кризи
<i>Конрад С.</i> Управление репутационными рисками FindArticles / RMA Journal / сентябрь, 2002	Репутаційний ризик полягає в тому, що прихована проблема репутації стане актуальною проблемою репутації
<i>Bob McDowall</i> , Reputational risk Without reputation, you have no businessБизнес, 22 мая 2006 http://www.theregister.co.uk/2006/05/22/reputational_risk/	Репутаційний ризик є відправною точкою для всіх ризиків, якщо у підприємства не має репутації, у нього немає бізнесу
<i>Jenny Rayner</i> Понимание рисков репутации и ее значениеUnderstanding Reputation Risk and Its Importance http://www.qfinance.com/business-strategy-best-practice/understanding-reputation-risk-and-its-importance?page=1	Репутаційний ризик — це те, що може вплинути на репутацію або негативно (загрози), або позитивно (можливості)
Авторське визначення	Репутаційний ризик — це економічна категорія дія якої виникає при здійсненні підприємницької (чи іншої) діяльності, пов'язана з появою реальних/потенційних загроз діловій репутації підприємства та ймовірністю настання позитивних зрушень у репутаційних стратегічних активах підприємства

Важливим етапом ґрунтового аналізу репутаційних ризиків є їх класифікація. Автором було удосконалено та доповнено класифікацію репутаційних ризиків, запропоновану К. В. Гавришиним, яку подано в табл. 2.

КЛАСИФІКАЦІЯ РЕПУТАЦІЙНИХ РИЗИКІВ ПІДПРИЄМСТВА

Класифікаційна ознака	Види репутаційних ризиків
За сферою виникнення ризиків	<ul style="list-style-type: none"> • Зовнішні • Внутрішні
За точністю оцінки ризиків	<ul style="list-style-type: none"> • Об'єктивні • Суб'єктивні
За ступенем зміни ризику в часі	<ul style="list-style-type: none"> • Статичні • Динамічні
За видом втрат	<ul style="list-style-type: none"> • Фінансові • Нефінансові
За видом стейкхолдерів, які розповсюджують негативну інформацію	<ul style="list-style-type: none"> • Клієнти • Партнери • Співробітники • Акціонери • Владні структури • Журналісти • Суспільство
За джерелом отримання негативної інформації	<ul style="list-style-type: none"> • Різні види стейкхолдерів як джерела інформації • ЗМІ-ТВ, радіо, газети, журнали • Інтернет • Офіційні матеріали підприємства

Розглянутий теоретичний аспект репутаційних ризиків підприємства може стати основою для прийняття стратегічних рішень у сфері формування стратегії управління ризиками в цілому.

Література

1. *Важенина И. С., Пестриков С. А., Шарипов Т. Р.* Риски деловой репутации: идентификация и оценка // Экономический анализ: теория и практика. — 2011. — № 17 (224). — С. 2—11.
2. *Валдайцев С. З.* Инновационный процесс в странах развитого капитализма: методы, формы, механизм / С.З. Валдайцев. — М.: Изд-во МГУ, 1991. — 144 с.
3. *Гальчинський А.* Інноваційна стратегія українських реформ / А Гальчинський, В. Геєць, В. Семиноженко. — К.: Знання України, 2002. — 336 с.
4. *Гончаров Д. С.* Управление рисками и эффективность бизнеса / Гончаров Д. С. — М.: Вершина, 2007.

5. Гриффин Э. Управление репутационными рисками: Стратегический подход / Эндрю Гриффин: Пер. с англ. — М.: Альпина Бизнес Букс, 2009.

6. Заман Ариф. Репутационный риск: управление в целях создания стоимости / Ариф Заман: Пер. с англ. — М.: Олимп-Бизнес, 2008.

Кузьменко О. М.,

канд. екон. наук, доцент,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима
Гетьмана», Україна

Olena Kuzmenko,

PhD, Associate Professor,
Kyiv National Economic
University named after
V. Getman, Ukraine

**СУЧАСНА ПРАКТИКА
ФУНКЦІОНУВАННЯ СИСТЕМИ
ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ
ПІДПРИЄМСТВА**

**MODERN PRACTICE OF
THE SYSTEM OF ECONOMIC
SECURITY FUNCTIONING**

Наведено стислий зміст практичної ситуації, яка склалася на вітчизняному підприємстві і суттєво знижує рівень його економічної безпеки. Визначено, що вона типова і виникла за наслідками негативного впливу зовнішнього середовища.

The brief content of the situation on the domestic enterprise that significantly reduces its economic security is given. It was determined that it is typical and arose as the result of negative influence of external environment.

Сьогодні перед фахівцями підприємств — економістами, менеджерами і юристами виникло завдання перегляду існуючих принципів і підходів до управління економічною безпекою та їх вдосконалення з урахуванням нових вимог, які висуває нестабільне зовнішнє середовище.

У сучасних наукових дослідженнях економічна безпека розглядається як можливість підприємства захистити себе від загроз зовнішнього середовища. Так, Г. В. Козаченко, В. П. Пономарьов розглядають економічну безпеку підприємства «як гармонізацію в часі і просторі економічних інтересів підприємства з інтересами пов'язаних з ним суб'єктів зовнішнього середовища, що діють поза межами підприємства» [1]. Економічна безпека підприємства — це такий стан корпоративних ресурсів (ресурсів капіталу, персоналу, інформації і технології, техніки та устаткування, прав) і підприємницьких можливостей, за якого гарантується найефективніше їхнє використання для стабільного функціонування та динамічного науково-технічного й соціального розвитку, запобігання внутрішнім і зовнішнім негативним впливам (загрозам) [2].